

Haarlem

Gemeente Haarlem

drs. Cora-Yfke Sikkema

Wethouder duurzaamheid, mobiliteit, beheer en onderhoud

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 16-12-2014
Ons kenmerk GOB/2014
Contactpersoon Herman Wals
Doorkiesnummer 023-5113957
E-mail walsh@haarlem.nl
Bijlage(n) POW 2015-2018 + Afwegingskader
Onderwerp Programmering onderhoud

Geachte leden van de commissie Beheer,

Zoals aangekondigd ontvangt u met deze brief informatie over het programmeren van het onderhoud van de openbare ruimte. De basis daarvoor is gelegd in de op 28 februari 2013 door de raad vastgestelde nota *Visie en strategie beheer en onderhoud* (WZ/2012/398572). De nota bevat een afwegingskader voor de prioritering van groot onderhoud (blz. 6):

1. Maatregelen gebaseerd op eventuele veiligheidsrisico's en de feitelijke onderhoudstoestand.
2. Maatregelen gebaseerd op maatschappelijke en bestuurlijke prioriteiten, voortvloeiende uit het coalitieakkoord. Dit tevens in samenhang met de nota Ruimtelijke Kwaliteit.
3. Maatregelen waarbij gebruik kan worden gemaakt van financiering uit grondexploitaties en subsidies. In deze gevallen, maar alleen dan, kunnen onderhoudsmaatregelen worden gecombineerd met herinrichting van de openbare ruimte.

Op verzoek van uw commissie is bij prioriteit (1) het aspect mobiliteit toegevoegd.

Een relevante passage in de nota is voorts (blz. 7):

De nota 'Visie en Strategie beheer en onderhoud' en de hierna genoemde aanbevelingen gaan uitsluitend over onderhoud en beheer. Niet over herinrichting of functionele wijzigingen zoals een andere materialisering, extra fietspaden of vluchtheuvels, enz. De middelen zoals geschetst in de nota zijn niet toereikend om in te spelen op deze wensen van beleid. Wel

zullen financiering door derden of bijdragen uit andere bronnen aanleiding kunnen zijn om onderhoud, herinrichting of functionele wijzigingen in samenhang uit te voeren.

Programmeren

Bij de openbare ruimte wordt onderscheid gemaakt tussen dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging. Bij het dagelijks onderhoud worden aan de hand van meldingen en inspecties reparaties verricht. In het groen valt daar ook het kortcyclisch onderhoud onder: het frequent terugkerende maaien, snoeien enzovoort. Daarnaast worden het inzamelen van afval en de straatreiniging tot het dagelijks onderhoud gerekend. In totaal gaat er in het dagelijks onderhoud ongeveer 35 miljoen euro om.

Als blijkt dat een deel van de openbare ruimte versleten is komt het in aanmerking voor groot onderhoud of vervanging. Een voorbeeld van groot onderhoud is het vernieuwen van de versleten deklaag van een asfaltweg. Als de fundering van die weg aangetast is vindt volledige vervanging plaats.

Voor groot en vervangingsonderhoud is in 2015 tien miljoen euro beschikbaar in de begroting. Het IP bevat volgend jaar 25 miljoen euro voor kapitaalintensieve vervangingsinvesteringen (bijvoorbeeld bruggen, kademuren en riolering).

Groot onderhoud en vervanging hebben een planmatig karakter. De werken worden jaarlijks vastgelegd in het Programma Onderhoudswerken, het POW. De eerste jaarsnede van het POW bevat de daadwerkelijk uit te voeren projecten, de volgende jaren hebben een meer indicatief karakter.

Onderhoudswerken die hoog scoren op het afwegingskader komen als eerste in aanmerking om geprogrammeerd te worden, uiteraard voor zover er budgettaire ruimte is. Werken die over de jaargrens heenlopen leggen een eerste claim op de beschikbare middelen. Als die ruimte ontbreekt in enig jaar wordt het werk in het daarop volgende jaar geprogrammeerd.

Beschikbare middelen

In de nota *Visie en strategie beheer en onderhoud* werd al geconstateerd dat het beschikbare budget niet toereikend was voor herinrichting van de openbare ruimte of voor het toepassen van duurdere materialen. Daar komt bij dat al een aantal jaren geen indexering toegepast is op de onderhoudsbudgetten én dat in oktober 2014 een besluit is genomen over het verlagen van de kwaliteitsniveaus van de openbare ruimte (*Herziening kwaliteitsambitie openbare ruimte*, 2014/340726).

Dat betekent dat met ingang van 1 januari 2015 bij een onderhoudsproject de bestaande situatie in stand wordt gehouden, dus het bestaande profiel met hergebruik van materialen. Wanneer de politieke wens bestaat voor complete herinrichting moet er aanvullende dekking komen uit de algemene middelen of uit subsidies. Een andere mogelijkheid is dat er gesneden wordt in de

Haarlem

3

geprogrammeerde werken, maar dan vervallen er technisch noodzakelijke onderhoudsprojecten. Dit heeft tot gevolg dat de nu nog programmeerbare onderhoudsachterstand op gaat lopen en er beheersmaatregelen getroffen moeten worden om een veilige situatie te garanderen. Hierdoor wordt het dagelijks onderhoud zwaarder belast.

Gebiedsgericht programmeren

Het POW 2015 is gereed voor uitvoering (zie bijlage). Deze jaarsnede is conform de nota *Visie en strategie beheer en onderhoud* opgesteld. Gehoord de commissie is het mijn intentie om met ingang van het POW 2016 gebiedsgericht te gaan programmeren. Voor de Kadernota 2015 wil ik met u een voorstel bespreken voor de aanpak van het POW 2016 voor de vijf gebieden.

Het is de bedoeling dat de programmering door de gebiedsteams plaatsvindt, waarbij de eerste jaarsnede ondergebracht wordt in het gebiedsprogramma. Het stadsbrede meerjarenprogramma dat ik voor ogen heb komt tot stand op basis van:

- Het beschikbare budget.
- De geïnventariseerde onderhoudstoestand van het areaal.
- Het niet op laten lopen van de onderhoudsachterstand.
- Maatschappelijke wensen.
- Bestuurlijke wensen.

Vanuit de vijf gebiedsteams is een vernieuwende aanpak voor de totstandkoming van het POW geïntroduceerd. Het resultaat hiervan is een concept-POW 2016-2020 dat bij de behandeling van de Kadernota beschikbaar is. Het concept-jaarprogramma 2016 is dan onderwerp van bespreking bij de behandeling van de begroting.

Mijn voorstel is om deze nieuwe aanpak in de raadsmarkt van 12 februari 2015 met u te bespreken.

Met vriendelijke groet,

drs. Cora-Yfke Sikkema

Gebied/Jaar	2015	2016	2017	2018	2019
Centrum					
Baknessergracht					
vervangen walmuur	x				
Burgwal					
vervangen straatmeubilair, verlichting en combinatie 30/50 % maatregelen			x		
Friese Varkenmarkt en Hooimarkt					
Groot onderhoud asfalt, openbare verlichting en riolering	x	x			
Kampervest					
Levensverlengend onderhoud		x			
Kenaupark, riolering					
Onderhoud open verharding en verruimen riolering	x	x	x		
Kinderhuisvest					
Herinrichting openbare ruimte en vervangen riolering	x	x	x		
Koudenhorn					
Vervangen van Haarlemse 9 meter masten voor nieuwe Spaarnemasten 8 meter					x
Nieuwe Gracht, fase 3					
Vervangen kademuur en herinrichting OR	x	x			
Parklaan					
Vernieuwen rioolgemaal	x	x			
Proveniershof					
Herstel historische beplanting en groot onderhoud verlichting			x		
Ripperdapark e.o.					
Diverse maatregelen verharding en vervangen verlichting			x	x	
Spaarne, walmuur					
vervangen Kademuur Binnenspaarne tussen Melkbrug en Gravestenenbrug		x	x		
Vervangingsprogramma Openbare Verlichting					
Binnenstad (tz GOG) (vervang TLD-18/CPS200 op mast voor Patrimonium mast-/armatuur op gevel)			x	x	
Zandersbrug					
Vervangen brug	x	x			
Friese Varkenmarkt/Prinsenbolwerk/Prinsenbrug					
vervangen verkeersregelinstallatie					x
Stationsplein / Kennemerplein					
Bijdrage wegonderhoud	x				
Raamsingel, Schouwburg					
Vervangen kademuur	x	x			
Vervangen kademuur Raamsingel					
Levensverlengend onderhoud		x			
Stationsplein					
Stationsplein e.o.	x				
Vervangen walmuur Kampervest					
Vervangen walmuur Kampervest			x	x	x
Noord					
De Delft					
Realisatie waterverbinding Delft - Stadskweektuin - Ripperda (Kleverlaan)		x	x		
Dietsveld e.o.					
Onderhoud verharding en vervangen riolering	x	x			
Generaal Spoorlaan					
rehabilitatie rijbaan, vervanging verlichting en vervangen 10 bomen		x	x		
Eksterlaan					
Onderhoud verharding en vervangen riolering	x	x			
Jan Gijzenkade					
Westzijde, Deels rehabilitatie en deels verbeteren vlakheid rijbaan, verbeteren groenomstandigheden hoofdbomenstructuur, onderhoud verlichting		x	x		
Jan Haringstraat					
Groot onderhoud gesloten verharding, verlichting en bomen		x	x		
Kerklaan					
vervangen rijbaan incl fundering			x	x	
Kleverlaan					
vervang van bomen, verlichting, verharding en deels deklaag			x		
Marnixstraat					
Onderhoud verharding en vervangen riolering			x	x	
Nieuwe Rijnbrug					
Groot onderhoud en vervanging brug(delen)	x				
Reijer Anslstraat					
Groot onderhoud openbare ruimte			x	x	
Rijksstraatweg					
Fietspad (fase 2) - herstel schade agv wortelopdruk	x	x			
Roemer Visscherstraat					
Groot onderhoud verharding en verruimen riolering	x		x		
Schoterbos, groot onderhoud groen					
Uitwerking opgave groot onderhoud	x	x	x		
Slaperdijk, asfalteren					
Groot onderhoud gesloten verharding	x				
Spaardam					
Vervanging 87 historische lichtmasten en lantaarns (armaturen) voor type Bakens en de Haarlem lantaarn	x				
Spaardamseweg					
vervangen oeverconstructie	x				
rehabilitatie rijbaan				x	
Stadskweektuin					
Realisatie water in Stadskweektuin	x	x			
Steenbokstraat en Meteorstraat					
rehabilitatie rijbaan, vervanging verlichting, aanbrengen drainage en vervangen 10 bomen		x	x		
Van der Aart sportpark, randslot					
Verbeteren watersysteem	x	x			
Van der Aart sportpark, waterverbinding					

Parkeergarage Appelaar - vervangen betaalapparatuur					
Parkeergarage Appelaar - vervangen betaalapparatuur				x	
Parkeergarage Cronje - vervangen betaalapparatuur					
Parkeergarage Cronje - vervangen betaalapparatuur				x	
Parkeergarage Raaks - vervangen betaalapparatuur					
Parkeergarage Raaks - vervangen betaalapparatuur				x	
Parkeergarages - vervangen camera's					
Parkeergarages - vervangen camera's				x	
Aanleg afmeervoorzieningen pleziervaartuigen					
aanleggen van afmeervoorzieningen, uitvoeren eerder vervangingsprogramma	x	x	x		

Afwegingskader voor onderhoudsprojecten

Groot Onderhoud en vervanging

1. Technisch inhoudelijke afweging

1a Staat van onderhoud (risicovol)

Projecten waar een te lage onderhoudskwaliteit leidt tot een risico voor het gebruik (gevaarstelling) worden onmiddellijk ter hand genomen en krijgen dus een hoge prioriteit.

1b Staat van onderhoud (niet risicovol)

De basis om projecten op de lijst te zetten is dat er onderhoud noodzakelijk is; de onderhoudskwaliteit is lager dan de gewenst. Projecten scoren op ernst en omvang. Het gaat om hoe ernstig de schade is en hoeveel mensen daar last van hebben. → naar 2.

2. Maatschappelijke en bestuurlijke prioriteiten

2a Prioriteiten in gebieden

	prioriteit		prioriteit
Hoofdinfrastructuur lange lijnen	1	Binnenstad (kernwinkelgebied)	3
Hoofdinfrastructuur fietspaden en OV	1	Knooppunten en winkelcentra	3
Hoofdinfrastructuur auto (mobiliteit)	1	Overige parken en groengebieden	3
Woonwijken, transformatiegebieden	1	Woonwijken; consoliderend + beschermde stad	3
Hoofdinfrastructuur overig	2	Bedrijventerreinen	3
Monumentale parken	2	Buitengebied	4

De eerste afweging gaat over gebieden in de stad. Voor de komende periode ligt bij uitvoering van de projecten in Haarlem de prioriteit bij de lange lijnen in de stad (conform de nota Ruimtelijke Kwaliteit). Deze geven de stad haar identiteit. In het Beheer en Onderhoud gaat het hier over de hoofdinfrastructuur. Daarbij hebben fietspaden, autowegen en OV-voorzieningen een hogere prioriteit dan de overige delen van de hoofdinfrastructuur (voetpaden). Van de woonwijken krijgen voor de transformatiegebieden (stadsdelen Oost en Schalkwijk) de hoogste prioriteit.

2b Prioriteiten in thema's

De tweede afweging gaat over thema's in de stad, aansluitend bij de huidige beleidslijnen. Dit gaat dus over het wegen van de projecten op de mate van bijdrage aan de gewenste beleidsthema's in Haarlem. Projecten die veel bijdragen op deze thema's krijgen een hogere prioriteit.

- De kwaliteit, hoeveelheid en de structuur van groen en water
- De openbare ruimte in samenhang met de historische stad.
- Haarlem als leefbare, woonstad
- Toekomstbestendigheid: een duurzame, niet modegevoelige openbare ruimte met lange levensduur.

2c Maatschappelijk draagvlak

De stad is niet van de beheerder of de ontwerper, maar voor de bewoners, gebruikers van de openbare ruimte. Daarom als laatste criterium

- De gebruiker centraal, bij elke ingreep en initiatief staat centraal hoe mensen dit beleven.

3. Externe randvoorwaarden

3 Externe randvoorwaarden

De laatste afweging betreft een correctie op basis van externe afspraken, noodzakelijke samenloop van projecten, subsidies en andere externe financiering, etc.